C/2026/3937

1.9.2026

RÅDETS HENSTILLING

af 10. juli 2026

om Sloveniens økonomiske, sociale, beskæftigelsesmæssige, strukturelle og budgetmæssige politikker

(C/2026/3937)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1263 af 29. april 2024 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning samt om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 ([1]), særlig artikel 3, stk. 3,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet,

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

som tager følgende i betragtning:

(1) I forordning (EU) 2024/1263 præciseres det, at formålet med rammen for økonomisk styring er dels at fremme sunde og holdbare offentlige finanser, bæredygtig og inklusiv vækst samt modstandsdygtighed gennem reformer og investeringer, dels at forhindre uforholdsmæssigt store offentlige underskud. Det fastsættes i forordningen, at Rådet og Kommissionen foretager multilateral overvågning inden for rammerne af det europæiske semester i overensstemmelse med målsætningerne og bestemmelserne i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). Det europæiske semester indbefatter navnlig udformning samt overvågning af gennemførelsen af de landespecifikke henstillinger.

(2) Den 25. november 2025 vedtog Kommissionen en udtalelse om Sloveniens udkast til budgetplaner for 2026. Samme dag vedtog Kommissionen på grundlag af forordning (EU) nr. 1176/2011 ligeledes rapporten om varslingsmekanismen 2026, hvori Slovenien ikke blev udpeget som en af de medlemsstater, for hvilken der skulle gennemføres en dybdegående undersøgelse. Kommissionen vedtog også en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den økonomiske politik i euroområdet, en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den menneskelige kapital i Den Europæiske Union samt et forslag til den fælles rapport om beskæftigelsen 2026, hvori gennemførelsen af beskæftigelsesretningslinjerne og principperne i den europæiske søjle for sociale rettigheder analyseres. Rådet vedtog henstillingen om den økonomiske politik i euroområdet ([2]) den 21. april 2026 og den fælles rapport om beskæftigelsen samt henstillingen om den menneskelige kapital den 9. marts 2026.

([1]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1263 af 29. april 2024 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning samt om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 (EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) EUT C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj.

(3) Den 29. januar 2025 offentliggjorde Kommissionen konkurrenceevnekompasset, som udgør en strategisk ramme med henblik på at styrke Unionens globale konkurrenceevne i de næste fem år. Heri peges der på tre omstillingsforudsætninger, nemlig innovation, dekarbonisering og konkurrenceevne, samt på sikkerhed som væsentlige katalysatorer for bæredygtig økonomisk vækst. Konkurrenceevnekompasset har siden offentliggørelsen dannet grundlag for arbejdet i det europæiske semester, hvilket sikrer, at medlemsstaternes økonomiske politikker stemmer overens med EU's strategiske målsætninger, og at der således skabes en fælles tilgang til økonomisk styring, der fremmer bæredygtig vækst, innovation og modstandsdygtighed i hele Unionen.

(4) I 2026 forløber det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker fortsat sideløbende med genopretnings- og resiliensfacilitetens endelige gennemførelsesstadie ([3]). Genopretnings- og resiliensplanerne har sammen med finansieringen inden for rammerne af samhørighedspolitikken spillet en afgørende rolle med hensyn til at opfylde de politiske prioriteter under det europæiske semester, idet planerne var nødvendige for at tage effektivt hånd om alle eller en betydelig del af de udfordringer, der er identificeret i de relevante landespecifikke henstillinger fra de seneste semesterforløb, og der var behov for programmer, som finansieres via den europæiske samhørighedspolitik, for at tage hensyn til de landespecifikke henstillinger. I takt med at genopretnings- og resiliensfaciliteten nærmer sig sin udløbsdato, er det fortsat vigtigt at fastholde og bygge videre på de reformer og investeringer, som støttes og gennemføres inden for rammerne af genopretnings- og resiliensfaciliteten, navnlig dem, der bidrager til at håndtere de udfordringer, der er identificeret i de landespecifikke henstillinger.

(5) Den 3. juni 2026 offentliggjorde Kommissionen landerapporten for Slovenien 2026. Heri foretages der en vurdering af Sloveniens fremskridt med efterlevelsen af de landespecifikke henstillinger for 2025, og der gøres status over Sloveniens gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen. På grundlag af denne analyse udpeges i landerapporten de mest presserende udfordringer, som Slovenien står over for. Rapporten indeholder også en vurdering af Sloveniens fremskridt med gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder og opfyldelsen af Unionens overordnede mål vedrørende beskæftigelse, færdigheder og bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse samt af fremskridtene med gennemførelsen af De Forenede Nationers verdensmål for bæredygtig udvikling.

(6) Den 21. januar 2025 vedtog Rådet på grundlag af Kommissionens vurdering og henstilling en henstilling om godkendelse af Sloveniens nationale mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag ([4]). Planen dækker perioden 2025-2028 og beskriver en finanspolitisk tilpasning fordelt over fire år. Rådets henstilling indeholdt følgende maksimale vækstrater i nettoudgifterne: 5,6 % i 2025, 4,4 % i 2026, 4,1 % i 2027 og 4,0 % i 2028, hvilket svarer til maksimale kumulerede vækstrater – beregnet med 2023 som basisår – på 12,1 % i 2025, 17,0 % i 2026, 21,8 % i 2027 og 26,6 % i 2028.

(7) Ruslands angrebskrig mod Ukraine og dens følgevirkninger udgør en eksistentiel udfordring for Den Europæiske Union. Kommissionen har opfordret medlemsstaterne til at anmode om en koordineret aktivering af stabilitets- og vækstpagtens nationale undtagelsesklausul for at støtte EU's bestræbelser på at sikre en hurtig og betydelig forøgelse af forsvarsudgifterne, og Det Europæiske Råd bifaldt forslaget på sit møde den 6. marts 2025. På Sloveniens anmodning vedtog Rådet den 8. juli 2025 på grundlag af en henstilling fra Kommissionen en henstilling om tilladelse til Slovenien til at afvige fra de anbefalede maksimale vækstrater i nettoudgifterne ([5]). I den periode, hvor den nationale undtagelsesklausul er aktiveret (2025-2028), har Slovenien mulighed for at omprioritere de offentlige udgifter eller øge de offentlige indtægter, således at de varigt højere forsvarsudgifter ikke bringer den finanspolitiske holdbarhed på mellemlang sigt i fare.

([3]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([4]) Rådets henstilling af 21. januar 2025 om godkendelse af Sloveniens nationale mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag (EUT C, C/2025/640, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/640/oj).

([5]) Rådets henstilling om tilladelse til Slovenien til at afvige fra de maksimale vækstrater i nettoudgifterne som fastsat af Rådet i henhold til forordning (EU) 2024/1263 (aktivering af den nationale undtagelsesklausul), EUT C, C/2025/3973, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3973/oj).

(8) Den 30. april 2026 forelagde Slovenien sin årlige statusrapport 2026 ([6]) om overholdelsen af de anbefalede maksimale vækstrater i nettoudgifterne og om gennemførelsen af reformer og investeringer som reaktion på de vigtigste udfordringer, der er identificeret inden for rammerne af de landespecifikke henstillinger under det europæiske semester. Den årlige statusrapport afspejler også Sloveniens halvårlige rapportering om de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af Sloveniens genopretnings- og resiliensplan, jf. artikel 27 i forordning (EU) 2021/241.

(9) I 2025 udgjorde realvæksten i BNP 1,1 %, og HICP-inflationen lå på 2,5 %. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2026 ventes det reale BNP at stige med 1,9 % i 2026 og 2,3 % i 2027, mens HICP-inflationen ventes at ligge på 3,5 % i 2026 og 2,5 % i 2027.

(10) Ifølge data fra Eurostat ([7]) steg Sloveniens offentlige underskud fra 0,9 % af BNP i 2024 til 2,5 % af BNP i 2025. Stigningen i underskuddet i 2025 afspejler hovedsagelig en varig stigning i løbende udgifter, et rekordhøjt niveau af offentlige investeringer og et konjunkturbestemt fald i indtægterne. På grundlag af de politiske foranstaltninger, der var kendt på skæringsdatoen for prognosen, forventes der ifølge Kommissionens forårsprognose 2026 et underskud på 3,3 % af BNP i 2026 og 3,5 % af BNP i 2027. Stigningen i 2026 afspejler hovedsagelig en stigning i løbende udgifter som følge af forbrug i produktionen, sociale ydelser og offentlige lønninger. Stigningen i underskuddet i 2027 afspejler hovedsagelig udløbet af EU-overførsler fra tilskud under genopretnings- og resiliensfaciliteten samtidig med et fortsat højt niveau af offentlige investeringer.

(11) Den 11. maj 2026, dvs. efter skæringsdatoen for Kommissionens forårsprognose 2026, vedtog nationalforsamlingen yderligere underskudsforøgende foranstaltninger relateret til personlig indkomstskat, sociale bidrag, afgifter på produkter samt sociale overførsler, som Kommissionen anslår vil have en samlet budgetomkostning på mellem 0,5 % af 1,0 % af BNP i 2026. Størsteparten af disse foranstaltninger forventes ikke at være af midlertidig karakter, og de vil øge underskuddet i 2026 og derefter. Endvidere forberedte den foregående regering en række spareforanstaltninger med henblik på at reducere det offentlige underskud til under 3 % af BNP. På grund af usikkerheden ved størrelsen og vedtagelsen heraf er disse nyere foranstaltninger ikke taget i betragtning på nuværende tidspunkt.

(12) Ifølge Kommissionens estimater var den finanspolitiske kurs ([8]), som omfatter både nationalt finansierede og EU-finansierede udgifter, ekspansiv med 1,6 % af BNP i 2025. Den forventes at være ekspansiv med 1,3 % af BNP i 2026 og kontraktiv med 0,7 % af BNP i 2027.

(13) Ifølge data fra Eurostat ([9]) faldt Sloveniens offentlige gæld fra 66,4 % af BNP ved udgangen af 2024 til 65,7 % af BNP ved udgangen af 2025. Faldet i gældskvoten i 2025 afspejler hovedsagelig et gældsreducerende rente-vækstspænd. På grundlag af de politiske foranstaltninger, der var kendt på skæringsdatoen for prognosen, forventes gældskvoten ifølge Kommissionens forårsprognose 2026 at falde til 64,9 % ved udgangen af 2026 og stige til 65,1 % ved udgangen af 2027. Faldet i gældskvoten i 2026 afspejler hovedsagelig et gældsreducerende rente-vækstspænd samt en gældsreducerende stock flow-justering.

([6]) Sloveniens årlige statusrapport 2026 blev udarbejdet af den afgående regering i et scenarie med uændret politik. De årlige statusrapporter 2026 findes på: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

([7]) Eurostat – euroindikatorer, 22.4.2026.

([8]) Den finanspolitiske kurs bestemmes ud fra den årlige ændring i den underliggende offentlige budgetstilling. Den bruges til at bedømme den økonomiske impuls fra finanspolitiske tiltag, både dem, der finansieres nationalt, og dem, der finansieres over EU-budgettet. Den finanspolitiske kurs måles som forskellen mellem i) den potentielle vækst på mellemlang sigt og ii) ændringen i de primære udgifter ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden og inkl. udgifter finansieret med ikketilbagebetalingspligtig støtte (tilskud) fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-fonde.

([9]) Eurostat – euroindikatorer, 22.4.2026.

(14) Ifølge data fra Eurostat ([10]) udgjorde Sloveniens samlede offentlige forsvarsudgifter 1,3 % af BNP i 2025, hvilket svarer til en stigning på 0,2 procentpoint af BNP i forhold til referenceåret 2021. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2026 forventes de at udgøre 1,6 % af BNP i 2026, hvilket svarer til en stigning på 0,5 procentpoint af BNP i forhold til 2021 ([11]).

(15) Unionen står fortsat over for en risiko for afbrydelser i energiforsyningen og høj prisvolatilitet, som forværres yderligere af geopolitiske spændinger, der påvirker de globale olie- og gasmarkeder. Erfaringerne fra energikrisen i 2022-2023 har vist, at brede og ikkemålrettede foranstaltninger har betydelige finanspolitiske omkostninger og er socialt og økonomisk ineffektive. Siden krigen brød ud i Mellemøsten i februar 2026, har Slovenien vedtaget finanspolitiske foranstaltninger til at afbøde virkningerne af høje energipriser for husholdninger og virksomheder ([12]). Disse omfatter en ikkemålrettet nedsættelse af punktafgifterne på diesel, benzin og fyringsolie, som forventes at være i kraft indtil udgangen af året, og en ikkemålrettet nedsættelse af miljøafgiften på kuldioxid for diesel, benzin og fyringsolie, som efter planen skal udløbe i juni 2026. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2026 forventes de finanspolitiske omkostninger ved disse foranstaltninger at udgøre 0,2 % af BNP i 2026. Hvis foranstaltningerne forbliver i kraft indtil udgangen af 2026, vil de finanspolitiske omkostninger ifølge Kommissionens estimater udgøre 0,3 % af BNP i 2026.

(16) Ifølge Kommissionens beregninger steg Sloveniens nettoudgifter med 8,8 % i 2025 og med 13,2 % samlet set i 2024 og 2025. Væksten i nettoudgifter i 2025 ligger over den anbefalede maksimale vækstrate med en afvigelse på 1,4 % af BNP på årsbasis. For 2024 og 2025 samlet set ligger den kumulerede vækstrate for nettoudgifterne også over den anbefalede maksimale vækstrate med en afvigelse på 0,5 % af BNP kumuleret set. Under hensyn til fleksibiliteten i henhold til den nationale undtagelsesklausul for at øge forsvarsudgifterne udgør den kumulerede afvigelse i nettoudgifterne for 2024 og 2025 samlet set en anelse mere end 0,3 % af BNP.

(17) Ifølge Kommissionens beregninger forventes Sloveniens nettoudgifter at stige med 7,2 % i 2026 og med 21,3 % samlet set i 2024, 2025 og 2026. Den forventede vækst i nettoudgifter i 2026 ligger over den anbefalede maksimale vækstrate med en afvigelse på 1,2 % af BNP på årsbasis. For 2024, 2025 og 2026 samlet set ligger den forventede kumulerede vækstrate for nettoudgifterne også over den anbefalede maksimale vækstrate med en afvigelse på 1,7 % af BNP kumuleret set. Under hensyn til fleksibiliteten i henhold til den nationale undtagelsesklausul for at øge forsvarsudgifterne udgør den forventede kumulerede afvigelse i nettoudgifterne for 2024, 2025 og 2026 samlet set 1,2 % af BNP.

(18) Den 3. juni 2026 vedtog Kommissionen en rapport i medfør af artikel 126, stk. 3, i TEUF ([13]). I rapporten redegøres der for budgetsituationen i Slovenien for så vidt angår underskudskriteriet, eftersom det planlagte offentlige underskud i 2026 overstiger referenceværdien på 3 % af BNP. Det konkluderes, at Slovenien ikke opfylder underskudskriteriet. Samtidig har Rådet aktiveret den nationale undtagelsesklausul for Slovenien, og underskuddet ud over referenceværdien kan fuldt ud tilskrives en forøgelse af forsvarsudgifterne siden 2021, jf. Kommissionens forårsprognose 2026. Selv om Kommissionen er af den opfattelse, at der på nuværende tidspunkt ikke er anledning til at indlede en procedure i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud over for Slovenien, er de finanspolitiske udsigter for 2026 imidlertid stadig præget af stor usikkerhed (jf. betragtning 12). Træffes der ikke tilstrækkelige korrigerende foranstaltninger på troværdig vis og i rette tid, kan dette føre til indledning af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud over for Slovenien i efteråret. På baggrund heraf og under hensyn til Det Økonomiske og Finansielle Udvalgs udtalelse i medfør af artikel 126, stk. 4, i TEUF har Kommissionen ikke foreslået at indlede proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud på nuværende tidspunkt.

([10]) Eurostat, offentlige udgifter opdelt efter formålsklassifikationen for offentlig forvaltning og service (COFOG).

([11]) NATO's definition af forsvarsudgifter adskiller sig fra definitionen i COFOG. Der kan også være forskelle som følge af tidspunktet for registrering af udgifterne, navnlig i forbindelse med militært udstyr, da NATO's registrering ikke følger nationalregnskabsreglerne med hensyn til registreringstidspunkt.

([12]) Situationen på skæringsdatoen for Kommissionens forårsprognose 2026 (4. maj 2026).

([13]) Rapport fra Kommissionen udarbejdet i medfør af artikel 126, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (COM (2026) 302 final af 3.6.2026).

(19) Sloveniens skattesammensætning er i høj grad baseret på beskatning af arbejde, som i 2023 udgjorde 52 % af de samlede skatteindtægter. På baggrund af en hastigt aldrende befolkning og en svindende arbejdsstyrke i den erhvervsaktive alder udgør Sloveniens store afhængighed af skatter på arbejde en strukturel risiko, da en høj skattekile kan hæmme jobskabelsen og have en negativ indvirkning på arbejdskraftudbuddet og konkurrenceevnen. På nuværende tidspunkt gør Slovenien kun begrænset brug af mindre markedsforvridende indtægtskilder, løbende ejendomsskatter giver indtægter, der ligger langt under EU-gennemsnittet, og der er ikke fremsat reformer på dette område. Slovenien mangler en ramme til at vurdere den økonomiske effektivitet eller nødvendigheden af den omfattende anvendelse af skatteudgifter, som i 2023 udgjorde 5,2 % af BNP. En systematisk gennemgang af disse udgifter og justeringer af ejendomsbeskatningen ville udvide skattegrundlaget og skabe yderligere finanspolitisk råderum. En omlægning af skattesammensætningen i retning af mere vækstvenlige og bæredygtige indtægtskilder mindsker strukturelle risici og understøtter den finanspolitiske holdbarhed.

(20) Det er nødvendigt at øge effektiviteten af de offentlige udgifter for at håndtere stigende aldringsrelaterede omkostninger og forbedre kvaliteten af de offentlige finanser. Selv om Slovenien har erfaring med at udarbejde udgiftsanalyser, er de endnu ikke systematisk integreret i den årlige budgetproces. En institutionalisering af regelmæssige udgiftsanalyser på de største udgiftsområder, navnlig social beskyttelse (17,1 % af BNP), sundhedsvæsen (8 %), økonomiske anliggender (5,7 %) og uddannelse (5,5 %), ville lette en mere effektiv omfordeling af ressourcer og styrke ansvarligheden. På trods af en stigning i de sociale overførsler er andelen af personer i risiko for fattigdom eller social udstødelse steget for fjerde år i træk, hvilket navnlig afspejler en stigning i andelen af ældre personer i risiko for fattigdom og viser, at systemet ikke formår at nå de mest sårbare. Der kan opnås effektivitetsgevinster ved bedre målretning af sociale ydelser, harmonisering af fragmenteret familiestøtte og håndtering af sygedagpengeordninger. Befolkningstilbagegang, en aldrende befolkning og ujævn adgang til væsentlige tjenesteydelser af høj kvalitet (sundhedsydelser og uddannelse) øger de territoriale forskelle, hvilket især påvirker landdistrikterne. Selv om de offentlige investeringer fortsat er høje, er det nødvendigt at forbedre sammensætningen og planlægningen heraf gennem bedre koordinering mellem de nationale og lokale myndigheder for at sikre finanspolitisk holdbarhed og understøtte vækstpotentialet.

(21) Hvad angår tempoet for gennemførelsen af programmer vedrørende samhørighedspolitikken, som omfatter støtte fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU), Fonden for Retfærdig Omstilling (FRO) og Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+), ligger Slovenien over gennemsnittet for EU både med hensyn til projektudvælgelse og udbetalinger. Det er vigtigt at opretholde det nuværende momentum og samtidig sikre, at investeringerne skaber størst mulige konkrete resultater. Slovenien har allerede truffet foranstaltninger inden for rammerne af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken for at styrke konkurrenceevne og vækst. Det kan dog være nødvendigt at styrke visse områder yderligere, herunder inden for færdigheder, forskning og innovation, tilpasning til klimaændringer, vandforvaltning og levering af lokale tjenester. Det er vigtigt, at de nye investeringer, som Slovenien har udpeget i sin midtvejsgennemgang af fondene under samhørighedspolitikken, navnlig investeringer knyttet til de fem prioriteter i forordningen om midtvejsgennemgangen ([14]), gennemføres hurtigt og effektivt.

(22) Slovenien står over for flere udfordringer i relation til energisektoren, bæredygtig transport, klimaresiliens og miljø, erhvervsmiljøet, konkurrenceevnen og manglen på arbejdskraft.

(23) Som fastsat i konkurrenceevnekompasset skal alle EU-institutioner samt nationale og lokale institutioner gøre en stor indsats for at skabe enklere regler og fremskynde de administrative procedurer. Kommissionen har fastsat ambitiøse mål for reduktion af den administrative byrde: mindst 25 % for alle virksomheder og mindst 35 % for SMV'er. Kommissionen har også udviklet nye værktøjer til at nå disse mål, herunder systematisk stresstestning af den eksisterende EU-lovgivning og en styrket dialog med interessenter. For at leve op til denne ambition er det også nødvendigt, at Slovenien træffer foranstaltninger. Selv om der er gjort visse fremskridt, består behovet for et stærkere samarbejde og en stærkere koordinering mellem nationale, regionale og lokale niveauer. Kompleksiteten i de administrative procedurer opfattes af 66 % af virksomhederne som en hindring, når de driver virksomhed i Slovenien ([15]). Strukturelle udfordringer belaster fortsat Sloveniens erhvervsmiljø, idet mangel på arbejdskraft og kompetencer samt lovgivningsmæssige og skattemæssige byrder udgør væsentlige hindringer for investeringer og vækst. Tilladelsesprocedurer er fortsat særligt byrdefulde med lange sagsbehandlingstider for bygge- og miljøtilladelser, krav om fysisk håndtering af de retlige formaliteter og begrænset interoperabilitet mellem digitale registre. På trods af betydelige fremskridt inden for digitaliseringen af offentlige tjenester ligger Slovenien stadig under EU-gennemsnittet, og der er fortsat visse udfordringer med hensyn til at sikre brugercentrering, interoperabilitet og videreanvendelse af data på tværs af alle forvaltningsniveauer. Lovgivningsmæssige hindringer for det indre marked, som navnlig påvirker den grænseoverskridende handel med tjenesteydelser og visse lovregulerede erhverv, består fortsat, og fremskridtene med hensyn til at afhjælpe dem er fortsat begrænsede. I den forbindelse kan et større omfang, højere ambitionsniveau og hurtigere tempo i den lovgivningsmæssige forenkling og den administrative modernisering forbedre kvaliteten og sænke priserne samt understøtte væksten på lang sigt.

([14]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2025/1914 af 18. september 2025 om ændring af forordning (EU) 2021/1058 og (EU) 2021/1056 for så vidt angår særlige foranstaltninger til at adressere strategiske udfordringer i forbindelse med midtvejsgennemgangen.

([15]) »Businesses' attitudes towards corruption in the EU«, Flash-rapport, Eurobarometerrapport 2025.

(24) Sloveniens offentlig-private forbindelser inden for forskning og innovation (FoI), målt ved fælles publikationer, ligger fortsat lidt over EU-gennemsnittet, men landet har vanskeligt ved at omsætte fremragende forskning til succesfulde produkter, hvor der kan gøres yderligere fremskridt ved at lette videnoverførsel og sikre finansiel støtte til FoU-aktiviteter. Selv om erhvervslivets FoU-udgifter i Slovenien ligger på niveau med EU-gennemsnittet, er de faldet i tre år i træk til 1,5 % af BNP, navnlig blandt SMV'er. Desuden ligger Sloveniens offentlige udgifter til FoU fortsat under EU-gennemsnittet for 2024 (0,64 % mod 0,72 % af BNP) og også under det nationale mål (1,25 %). Den regionale innovationskapacitet styrkes effektivt, selv om nogle regioner stadig har lavere FoU-investeringer og lavere produktivitet, hvilket hæmmer konkurrenceevnen og den innovationsdrevne vækst. Selv om der er iværksat nogle positive initiativer, herunder strategiske finansieringsprojekter og målrettet støtte til forslag med stort potentiale, er en effektiv anvendelse af alternative investeringsinstrumenter, navnlig for nystartede virksomheder, vigtig for fuldt ud at udnytte Sloveniens innovationskapacitet og realisere dens fulde potentiale. Slovenien har gjort en indsats for at forbedre styringen af forskning og innovation ved at samle de fleste politikker for forskning og innovation i ét ministerium, ajourføre loven om forsknings-, udviklings- og innovationsaktiviteter og skabe horisontale koordineringsmekanismer for at strømline de politiske initiativer, som indgik i Sloveniens genopretnings- og resiliensplan. Selv om disse reformer er blevet gennemført, er deres virkninger endnu ikke håndgribelige, og mekanismerne kan kræve, at der tilføjes en overvågningskomponent for at følge fremskridtene og et eventuelt behov for yderligere styrkelse. Desuden findes der endnu ikke en mere systematisk tilgang til videnoverførsel, hvilket kan hindre omsætningen af akademisk forskning af høj kvalitet til kommercielt levedygtige produkter.

(25) Slovenske virksomheder er hovedsagelig afhængige af bankfinansiering på grund af landets mindre udviklede kapitalmarked og de indenlandske institutionelle investorers begrænsede deltagelse i finansieringen af innovative virksomheder og nystartede virksomheder. Private equity- og venturekapitalsektorerne er væsentligt mindre udviklede end deres modstykker i resten af EU, idet deres aktiver i 2024 kun udgjorde henholdsvis 0,04 % og 0,01 % af BNP mod EU-gennemsnit på henholdsvis 0,46 % og 0,06 % af BNP. Desuden har slovenske husholdninger en tendens til at holde en stor andel af deres finansielle aktiver i kontanter og indlån frem for at investere i markedsbaserede finansielle instrumenter. Pensionsfondssektoren har et lavt aktivniveau, idet aktiverne i 2024 kun udgjorde 7,1 % af BNP, hvilket er det tredjelaveste niveau i EU. Markedet for ikkebankfinansiering i Slovenien bør udvides og diversificeres for at øge tilgængeligheden af risikovillig kapital og fremme investeringer i innovation samt den langsigtede konkurrenceevne. Udviklingen af egenkapitalfinansiering og venturekapital mangler støtte i form af egenkapitalinvesteringer fra pensionsudbydere, og sådanne investeringer kan bidrage til en stigning i de supplerende pensioner og er vigtige for væksten i innovative nystartede virksomheder.

(26) Fossile brændstoffer, hvoraf en stor del importeres, udgør fortsat en betydelig andel af Sloveniens energimiks (58 %), hvilket bidrager til højere og mere ustabile priser og dermed påvirker konkurrenceevnen. Desuden måtte Slovenien benytte en statistisk overførsel for at nå sit nationale mål for vedvarende energi (25 %). På trods af visse fremskridt kræves der yderligere indsats for at fremskynde udbredelsen af vedvarende energikilder i alle sektorer, herunder udbredelsen af energilagring og gennemførelsen af energieffektivitetsforanstaltninger. Selv om energieffektivitetsforanstaltningerne, navnlig renovering af bygninger, fortsat gennemføres gennem den nationale finansieringsramme og forskellige EU-fonde, herunder genopretnings- og resiliensfaciliteten, vil en øget indsats fra Sloveniens side bidrage til at nå målene i den langsigtede renoveringsstrategi om at reducere bygningers energiforbrug.

(27) Tilladelsesprocedurer og administrative procedurer for store anlæg til vedvarende energi, herunder vindkraftanlæg, udgør fortsat en væsentlig flaskehals for vedvarende energi i Slovenien. Selv om der er gjort fremskridt med reformen af de lovgivningsmæssige rammer, kan miljørelaterede procedurer og procedurer på kommunalt niveau stadig vare i flere år. Slovenien har ikke registreret nogen stigning i vindkraftkapaciteten i mere end et årti, og udbygningen af ny solcellekapacitet aftog betydeligt i 2025 sammenlignet med de foregående tre år. Udpegning af fremskyndelsesområder for anlæg til vedvarende energi, hvor tilladelsesprocedurer og administrative procedurer forenkles og forkortes effektivt, kunne bidrage væsentligt til at fremskynde udrulningen. Desuden kunne kapacitetsopbygning i form af uddannelse og yderligere ressourcer til rådighed for lokale myndigheder yderligere fremskynde behandlingen af ansøgninger samt bidrage til at overvinde lokal modstand. Samtidig står regioner, der gennemgår en udfasning af kul, over for betydelige udfordringer i forbindelse med retfærdig omstilling, som vedrører økonomisk diversificering, omskoling af arbejdsstyrken og udvikling af infrastruktur for ren energi.

(28) Begrænsninger i elnettet, navnlig på distributionsniveau, er begyndt at aftage, til dels som følge af gennemførelsen af investeringer under genopretnings- og resiliensfaciliteten. Det vil imidlertid kræve en betydelig stigning i netinvesteringerne, herunder investeringer i digitalisering, at sikre en fortsat integration af decentraliserede vedvarende energikilder og samtidig imødekomme den stigende efterspørgsel efter elektricitet som følge af elektrificeringen.

(29) Udbredelsen af bæredygtig transport halter stadig bagefter resten af EU, og afhængigheden af privatbiler er fortsat meget stor. Vejtransport er fortsat den dominerende kilde til drivhusgasemissioner, luftforurening og energiforbrug i sektoren. Disse værdier ligger alle over EU-gennemsnittet. Der er taget et skridt fremad inden for rammerne af det afstandsbaserede opkrævningssystem for tunge køretøjer Mange store investeringer i jernbane og e-mobilitet under genopretnings- og resiliensplanen, Connecting Europe-faciliteten og programmet under samhørighedspolitikken er i gang. Det er imidlertid fortsat meget vigtigt at fremme udbuddet og udbredelsen af bæredygtig persontransport og fortsætte investeringerne i robust jernbaneinfrastruktur langs TEN-T-korridorerne, herunder på grænseoverskridende banestrækninger, samt forberedelsen af højhastighedsjernbanestrækninger.

(30) Slovenien er meget sårbart og ofte udsat for klimarelaterede risici, navnlig oversvømmelser, hedebølger, tørke og skovbrande, som er ulige fordelt på tværs af regionerne og har en negativ indvirkning på landets økonomi og samfund. På trods af de stigende risici har Slovenien stadig en af de laveste forsikringsdækningsgrader i EU mod ekstreme vejr- og klimarelaterede hændelser, hvilket efterlader huller i den finansielle beskyttelse og peger på behovet for at udvide anvendelsen og udbredelsen af klimaforsikringsmekanismer. I 2025 vedtog Slovenien en ny klimalov, som styrkede styringsrammen for tilpasning til klimaændringer væsentligt. Slovenien har også vedtaget lovgivning ([16]), der fastsætter regler for byggeri, arealanvendelse og andre aktiviteter i oversvømmelses- og erosionstruede områder. Dette er imidlertid kun begyndelsen på processen, og den effektive gennemførelse af de dermed forbundne politikker halter fortsat på nationalt, regionalt og lokalt plan. Gennemførelsen af foranstaltninger til beskyttelse mod oversvømmelser er forsinket, og naturbaserede løsninger er endnu ikke blevet anvendt systematisk i alle sektorer. På trods af indsatsen består der fortsat udfordringer med hensyn til modernisering af vandinfrastrukturen, genopretning af fragmenterede ferskvandsøkosystemer, reduktion af vandforurening og håndtering af den forværrede tilstand for Sloveniens natur og økosystemer, hvilket fortsat svækker landets klima-, økosystem- og vandresiliens.

(31) Vedvarende mangel på arbejdskraft og manglende sammenfald mellem udbudte og efterspurgte færdigheder og kompetencer undergraver investeringer og konkurrenceevnen i Slovenien. Omkring halvdelen af virksomhederne melder om personalemangel, og andelen af ledige stillinger ligger over EU-gennemsnittet. Demografiske ændringer, arbejdsforhold, kompetencegab og mismatch forværrer disse mangler, navnlig inden for uddannelse, plejesektoren, IKT, bygge- og anlægssektoren samt videnskabelige og tekniske erhverv, som kræver færdigheder inden for naturvidenskab, teknologi, ingeniørvirksomhed og matematik (STEM). Slovenien står over for betydelige mangler på digitale færdigheder, idet 63,9 % af virksomhederne melder om mangel på IKT-færdigheder, og de voksnes digitale færdigheder halter bagefter EU-gennemsnittet. Dette hæmmer virksomhedernes digitalisering og udgør en risiko for udviklingen af menneskelig kapital. Der er derfor brug for incitamenter til at øge de digitale færdigheder og kompetencer. Desuden viste den seneste OECD-PISA-undersøgelse af elevers færdigheder en bekymrende nedgang i niveauet for grundlæggende færdigheder, og ICILS-undersøgelsen afslørede lave digitale færdigheder. En fremvoksende mangel på grønne færdigheder vil lægge yderligere pres på arbejdsmarkedet, idet grønne job forventes at udgøre 40 % af alle ledige stillinger. For at afhjælpe manglen på arbejdskraft er Slovenien afhængigt af udenlandske arbejdstagere, som udgjorde 16 % af landets arbejdsstyrke og forventes at nå op på 26 % i 2030 ([17]). Slovenien står dog over for udfordringer med at tiltrække højt kvalificerede arbejdstagere sammenlignet med de øvrige EU-medlemsstater, muligvis som følge af faktorer som indkomstniveauer, lav digitalisering og inklusion på arbejdspladsen ([18]). Langsomme administrative procedurer for arbejdskraftmigration, vanskeligheder med anerkendelse af kvalifikationer og med social inklusion udgør fortsat en hindring for at tiltrække, rekruttere og fastholde talenter. Desuden er det for at tilpasse sig strukturelle ændringer i samfundet afgørende yderligere at tilpasse uddannelsessystemet til arbejdsmarkedets behov, udnytte kvalificeret arbejdskraft fuldt ud ved at stille politiske værktøjer til rådighed til at støtte jobskift, også for ældre og lavt kvalificerede arbejdstagere, og styrke udenlandske arbejdstageres integration på arbejdsmarkedet og i samfundet.

([16]) Dekretet om betingelser og begrænsninger for geografiske interventioner og udførelsen af aktiviteter i områder, der er truet af oversvømmelse og dermed forbundet erosion af indre farvande og havet.

([17]) Jf. MoLFSAEO, Analiza razmer na trgu dela in rezultati srednje in dolgoročnih napovedi potreb trga dela do leta 2039, oktober 2025.

([18]) Jf. IMAD, Quality of Life Report – Development Report 2025.

(32) Selv om nyere data fra arbejdsstyrkeundersøgelsen tyder på visse fremskridt mellem 2022 og 2024, er voksnes deltagelse i uddannelse fortsat lav og ligger betydeligt under EU-gennemsnittet (voksenuddannelsesundersøgelsen 2022, SI: 26,5 %, EU: 39,5 %), og ligger også langt under Sloveniens nationale mål for 2030 på 60 %. Det er afgørende at udvide livslang læring og uddannelse til hele den voksne befolkning, herunder sårbare grupper. Andelen af slovenske voksne med mindst grundlæggende digitale færdigheder faldt yderligere i 2025 til 46,5 % (EU 60,4 %), hvilket bremser den digitale omstilling. Slovenien har forpligtet sig til at udarbejde en landsdækkende handlingsplan for færdigheder, men dens forberedelse er stadig på et tidligt stadium, og det er derfor fortsat for tidligt at vurdere dens potentielle indvirkning.

(33) Det er fortsat afgørende, at lokale og regionale myndigheder, arbejdsmarkedets parter, civilsamfundet og andre relevante interessenter inddrages systematisk, på en meningsfuld måde og i rette tid for at sikre et bredt ejerskab til og således en vellykket gennemførelse af Unionens finansieringsinstrumenter, herunder også i forbindelse med det europæiske semester.

(34) Som led i genopretnings- og resiliensplanen trådte Sloveniens lønreform i den offentlige sektor i kraft i januar 2025 og medfører gradvise lønstigninger i den offentlige sektor, herunder for sundhedspersonale, langtidsplejepersonale og lærere. Sideløbende med lønreformen blev der i oktober 2025 indført en ny vinterydelse, og den lovbestemte mindsteløn blev forhøjet med 16 % i januar 2026. I 2024 indførte Slovenien også foranstaltninger til at forbedre personalesituationen og arbejdsvilkårene inden for sundhedspleje, langtidspleje og social omsorg såsom stipendier til sundheds- og socialfaglige professioner, foranstaltninger til at lette anerkendelsen af erhvervsmæssige kvalifikationer for udenlandske sundhedspersoner og et pilotpraktikprogram for sygeplejersker og omsorgspersoner (2024-2026), men nogle af disse foranstaltninger er endnu ikke gennemført fuldt ud. Ikke desto mindre består manglen på arbejdskraft og kvalifikationer fortsat, idet ca. 80 % af arbejdsgiverne i disse sektorer melder om vanskeligheder med at finde arbejdskraft, hvilket hæmmer adgangen til og den effektive levering af sundheds- og langtidsplejeydelser, bl.a. i affolkede regioner. Slovenien har allerede en lav andel af arbejdstagere inden for sundhed og social omsorg i den samlede beskæftigelse sammenlignet med OECD-gennemsnittet (7,8 % mod 10,9 %, data for 2023) og færre sygeplejersker og læger pr. indbygger end EU-gennemsnittet ([19]). Arbejdsvilkårene i sundheds- og langtidsplejesektoren er udfordrende på grund af den store arbejdsbyrde for det nuværende personale, herunder længere arbejdstid, skifteholdsarbejde og natarbejde, hvilket medfører større fysisk og følelsesmæssig belastning og hyppigere sygefravær ([20]). Uden hastende politiske tiltag forventes situationen at forværres som følge af en aldrende befolkning, personalets pensioneringer og afvandringen af plejepersonale til udlandet eller andre erhverv. For at tackle disse udfordringer vedtog regeringen en strategi, der fastlægger en omfattende ramme, der skal styrke, udvikle og sikre sundhedsarbejdsstyrkens bæredygtighed på lang sigt. Der er også mangel på lærere, hvilket i høj grad skyldes fagets lave anseelse samt den administrative byrde.

(35) I betragtning af de nære indbyrdes forbindelser mellem euromedlemsstaternes økonomier og disse økonomiers kollektive bidrag til Den Økonomiske og Monetære Unions rette virkemåde henstillede Rådet i 2026, at euromedlemsstaterne træffer foranstaltninger, herunder gennem deres genopretnings- og resiliensplaner, til at efterkomme henstillingen fra 2026 om den økonomiske politik i euroområdet. For Slovenien bidrager henstilling 1 til at efterkomme den første, den anden og den tredje henstilling vedrørende euroområdet, henstilling 2 bidrager til at efterkomme den fjerde henstilling vedrørende euroområdet, henstilling 3 bidrager til at efterkomme den syvende, den ottende og den niende henstilling vedrørende euroområdet, henstilling 4 bidrager til at efterkomme den syvende henstilling vedrørende euroområdet og henstilling 5 bidrager til at efterkomme den femte henstilling vedrørende euroområdet.

([19]) I henhold til Eurostats nyligt vedtagne definition af sygeplejersker (i henhold til EU's direktiv 2005/36/EF om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer) er antallet af sygeplejersker betydeligt lavere end det antal, der opnås med en bredere definition, som f.eks. anvendes i OECD's sundhedsstatistikker.

([20]) Ifølge det slovenske sygeforsikringsinstitut var det gennemsnitlige antal tabte arbejdsdage pr. ansat som følge af sygefravær i 2025 8,6 dage, og fraværsprocenten var på 6,97 %. Den endelige rapport om fremme af erhverv inden for langtidspleje fra sundhedsministeriet (2024) viser, at 40 % af personalet inden for langtidspleje arbejder mere end 41 timer om ugen, og at 10 % arbejder mere end 46 timer om ugen.

(36) I lyset af den afgørende rolle, som menneskelig kapital spiller med hensyn til at øge Unionens konkurrenceevne og strategiske autonomi, henstillede Rådet i 2026, at medlemsstaterne træffer foranstaltninger til hurtigt at håndtere de strukturelle udfordringer relateret til menneskelig kapital for så vidt angår færdigheder og uddannelse, som hæmmer konkurrenceevnen. De landespecifikke henstillinger, som rettes til Slovenien i 2026, kan bidrage til gennemførelsen af Rådets henstilling om den menneskelig kapital i Unionen,

HENSTILLER, at Slovenien i 2026 og 2027 træffer foranstaltninger med henblik på at:

1. tage kontrol over nettoudgifterne, således at de overholder de maksimale vækstrater som henstillet af Rådet den 21. januar 2025, i betragtning af den registrerede afvigelse i 2025 og den væsentlige afvigelse fra det anbefalede loft over nettoudgifterne, som Kommissionen forventer for 2026, samtidig med at der gøres brug af fleksibiliteten i henhold til den nationale undtagelsesklausul, som Rådet har aktiveret; øge de generelle forsvars- og sikkerhedsudgifter og styrke forsvarsberedskabet og samtidig garantere gældsholdbarhed og udgiftseffektivitet samt gradvis tilpasse budgettet til strukturelt højere forsvarsudgifter; sikre, at foranstaltninger, som træffes for at afbøde konsekvenserne af stigende energipriser, er af midlertidig karakter, fokuserer på at beskytte sårbare husstande eller på at dække behovene hos energiintensive selskaber og fastholder incitamentet til energibesparelser, og at det sikres, at deres finanspolitiske omkostninger er forenelige med forpligtelserne i henhold til EU's finanspolitiske ramme omlægge skatteindtægterne, så de i højere grad kommer fra mere vækstfremmende og bæredygtige kilder; forbedre effektiviteten af de offentlige udgifter, navnlig ved at gennemføre udgiftsanalyser på de største udgiftsområder

2. sikre videreførelsen af de reformer og investeringer, der er gennemført inden for rammerne af genopretnings- og resiliensfaciliteten; opretholde gennemførelsestempoet for programmerne vedrørende samhørighedspolitikken, hvor det er relevant med udgangspunkt i omfordelingen til strategiske prioriteter og fleksibilitetsmuligheder, der blev aftalt som led i midtvejsgennemgangen inden for rammerne af samhørighedspolitikken

3. forenkle reguleringen, forbedre reguleringsværktøjerne og mindske den administrative byrde for virksomheder, herunder inden for visse tjenesteydelser og lovregulerede erhverv, samt mindske hindringerne for handelen med tjenesteydelser; styrke konkurrenceevnen ved at fremme erhvervsdynamikken og oprettelsen af højvækstvirksomheder ved at forbedre betingelserne for egenkapitalinvesteringer, herunder venturekapitalinvesteringer, for institutionelle investorer samt for investeringer i forskning, udvikling og innovation, idet der tages hensyn til territoriale forskelle inden for FoU og produktivitet; fremskynde digitaliseringen af offentlige tjenester, herunder gennem forbedret datainteroperabilitet og -genanvendelse

4. fremskynde udbredelsen af vedvarende energi og energilagring, bl.a. ved at strømline og fremskynde administrative procedurer og tilladelsesprocedurer; styrke elnetinfrastrukturen på distributionsniveau og indføre intelligente netkomponenter; derudover fremskynde gennemførelsen af energieffektivitetsforanstaltninger, navnlig i bygningssektoren; fremme elektrificeringen og digitaliseringen af transportsektoren og fokusere investeringerne på bæredygtig transport, især TEN-T-jernbanenettet og udviklingen af bymobilitet og passagertransport, under hensyn til territoriale forskelle; yderligere styrke klima-, økosystem- og vandresiliensen ved at gennemføre målrettede klimatilpasnings-, naturbevarings- og miljøforanstaltninger

5. afhjælpe manglen på arbejdskraft ved at styrke tilvejebringelsen og erhvervelsen af færdigheder og kompetencer, herunder grundlæggende færdigheder blandt elever, ved yderligere at tilpasse uddannelsessystemet til arbejdsmarkedets behov; fremskynde procedurerne for arbejdstilladelser og anerkendelse af kvalifikationer for udenlandske arbejdstagere, herunder højt kvalificerede arbejdstagere; styrke livslang læring samt opkvalificering og omskoling for voksne, herunder med hensyn til grundlæggende digitale færdigheder; yderligere forbedre de ikkelønrelaterede arbejdsvilkår og tiltrækningskraften, navnlig i sundhedssektoren, social- og langtidsplejesektoren samt undervisningssektoren.

Udfærdiget i Bruxelles, den 10. juli 2026.

På Rådets vegne

S. HARRIS

Formand